

1. De startfase

De Gebiedscoöperatie Groener Zoeterwoude is op 21 april 2021 opgericht. Destijds is gekozen voor een brede doelstelling, gericht op diverse aspecten van Duurzaamheid. Groener Zoeterwoude is meer dan een Energiecoöperatie, vandaar de naam Gebiedscoöperatie. In 2021 en 2022 is veel aandacht uitgegaan naar de aankoop van de bestaande Zoeterwoudse windmolens langs de A4. Dit gebeurde in de regionale coöperatie Rijnland Energie, waar Groener Zoeterwoude lid van is.

In 2022 is daarnaast gewerkt aan de verdere vormgeving van de eigen organisatie. Verheugend is dat de al langer bestaande stichting Zoeterwoude Duurzaam 2030 (ZD2030) nu verder gaat als werkgroep Duurzaam Wonen binnen onze Gebiedscoöperatie. Met de start van andere werkgroepen is een begin gemaakt.

2. Communicatie

De werkgroep Duurzaam Wonen kent al langer een actief communicatiebeleid. Onderdelen hiervan zijn de nieuwsbrieven en de website. In 2022 is gewerkt aan integratie van deze communicatiekanalen met informatie van de Gebiedscoöperatie. Dit zal in 2023 verder vorm krijgen. Ook Zoeterwoude TV van Studio Transitie kreeg in 2022 meer vorm met maar liefst 4 speciale uitzendingen.

3. Algemene Ledenvergadering (ALV)

De ALV is gehouden op 10 november en was met 42 leden goed bezocht.

Tijdens het huishoudelijke deel van de ledenvergadering zijn de Jaarrekening en kascontrole goedgekeurd en zijn enkele vragen beantwoord over de opbrengst van de windmolens de Watergeuzen.

Met een grote meerderheid van stemmen werd besloten om de Stichting Zoeterwoude Duurzaam 2030 te laten aansluiten bij de gebiedscoöperatie en verder te gaan als werkgroep Duurzaam Wonen.

Een teleurstellende mededeling betrof de keuze van het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) om de zoeklocatie voor windmolens in de Grote Polder af te blazen. Na alle voorbereidingen door het vorige college en initiatiefnemers Eneco, Rijnland Energie en Groener Zoeterwoude voor de locatie in de oksel van A4 en N11 deelden de aanwezigen de verontwaardiging van de voorzitter in deze tijd van energieschaarste. De leden adviseerden het bestuur om hier actie tegen te ondernemen.

Vervolgens gaf Shannon Spruit een boeiende inleiding over participatie van inwoners bij grote energieprojecten, hetgeen goed aansluit bij de actuele gebeurtenissen rond A4 en N11. Ze vertelt haar eigen ervaringen met grootschalig onderzoek volgens de methode Participatieve Waarde Evaluatie (PWE).

Tot slot werd door Marten van der Loo en door Frits de Kok een presentatie gegeven over de diverse werkzaamheden van ZD2030/ werkgroep Duurzaam Wonen. Aansluitend werden die onderwerpen in de vorm van een informatiemarkt verder uitgewisseld.

4. Werkgroepen

De gebiedscoöperatie Groener Zoeterwoude heeft een brede doelstelling, gericht op meerdere thema's op het gebied van duurzaamheid. Om die reden is gekozen voor een organisatiestructuur met werkgroepen, die elk een eigen deel terrein bestrijken. Hiermee kan optimaal gebruik worden gemaakt van de betrokkenheid, interesse en deskundigheid van de diverse leden.

Momenteel wordt gedacht aan twee nieuwe werkgroepen, naast de actieve werkgroepen Buurtwarmte en Duurzaam Wonen.

4.1. Werkgroep Buurtwarmte

In 2050 moeten alle woningen van het aardgas af zijn. Medio 2023 worden de eerste plannen van de gemeente verwacht. De belangen – ook financieel – zijn groot en inwoners moeten mee kunnen praten en beslissen. Die gezamenlijke inbreng wil Groener Zoeterwoude organiseren in de werkgroep Buurtwarmte. De groep is in 2022 acht keer bij elkaar geweest en telde zes actieve leden.

In de ledenvergadering van Rijnland Energie, dit zijn de lokale coöperaties in de regio Holland Rijnland en Leidschendam-Voorburg, is het idee geopperd om samen te gaan werken op het gebied van de warmtetransitie. Dit initiatief is overgenomen door Rijnland Energie en hiermee is het zo mogelijk realiseren van 'coöperatieve warmte' als gezamenlijke uitdaging opgepakt.

Rijnland Energie Warmte is als gesprekspartner opgenomen in het samenwerkingsverband van zes gemeenten (Leiden, Katwijk, Oegstgeest, Voorschoten, Leiderdorp en Zoeterwoude), die met elkaar samenwerken in de open regionale energiestructuur (ORES) om regionaal de warmtetransitie vorm te geven.

Rijnland Energie heeft van de ORES-organisatie subsidie ontvangen voor het uitvoeren van een onderzoek. Het onderzoek had als doel bij de leden van Rijnland Energie ideeën op te halen omtrent hun wensen voor het realiseren van coöperatieve warmtenetten en -bronnen.

De werkgroep Buurtwarmte heeft op verzoek meegewerkt in de klankbordgroep van het gemeentelijke project Rijndijk Van Gas Los. Een van de belangrijkste taken van de klankbordgroep betrof het meedenken en mee-vormgeven van de Buurtwarmtewijzer. Dit is een tool die de bewoners digitaal kunnen invullen om daarmee de actuele stand van zaken op het gebied van woningisolatie aan te geven. Deze informatie is van groot belang om de warmtebehoefte van de woning te kunnen inschatten.

De rol die Groener Zoeterwoude met de werkgroep Buurtwarmte kan oppakken in de warmtetransitie, is nog niet duidelijk. Ambtenaren van de gemeente Zoeterwoude geven aan dat ze heel blij zouden zijn wanneer de gebiedscoöperatie met de inwoners aan de slag gaan met de coöperatieve ontwikkeling van warmtenetten en -bronnen. Helaas is de Transitievisie Warmte van de gemeente in mei 2023 nog niet gereed. Hierdoor is onbekend wat het 'speelveld' is waarbinnen Groener Zoeterwoude kan opereren.

Daarnaast is de Warmtewet van de rijksoverheid nog steeds in ontwikkeling. De brancheorganisatie voor energiecoöperaties, Energie Samen, lobbyt bij de overheid voor een duidelijke plaats van de inwoners, energiecoöperaties, in de warmtetransitie.

Groener Zoeterwoude wil samen met haar leden, met de inwoners van Zoeterwoude en met Rijnland Energie (incl. de daarbij aangesloten coöperaties), onderzoeken of het exploiteren van duurzame warmtenetten en -bronnen een optie is om te realiseren.

4.2. Werkgroep Grootschalige Opwek

Om aan de klimaatdoelen te kunnen voldoen zal er op het water én op land meer duurzame energie moeten worden opgewekt. In de Regionale Energie Strategie (RES) is bepaald dat er ook in Zoeterwoude sprake zal kunnen zijn van nieuwe windmolens en/ of zonneweiden. Weinig is er tot op heden geregeld over de inbreng van en opbrengst voor de inwoners. Juist daarvoor zal de werkgroep aandacht vragen. Wegens het beperkte aantal actieve leden heeft de werkgroep haar beschikbare tijd vooral besteed aan het Windinitiatief A4–N11 met Eneco en Rijnland Energie (zie verder punt 6).

Het Platform Grootschalige Opwek van de gemeente, waaraan ook Groener Zoeterwoude deelneemt, heeft in het verslagjaar drie keer vergaderd over o.a. groene waterstof, over kleine windmolens in de landbouw en het Windinitiatief A4–N11.

In het laatste overleg was de consensus dat er gedurende 2022 vrijwel geen voortgang vertoond is op de doelstellingen van RES 1.0. Niet alleen zijn er verschillen van inzicht tussen de provincie Zuid-Holland en de regio Holland Rijnland, ook is de werkwijze binnen deze regio gewijzigd: de 13 gemeenten gaan ieder voor zich opnieuw de mogelijkheden voor de energietransitie uitwerken. De bedoeling is die later te bundelen tot de HR RES 2.0. In Zoeterwoude heet deze aanpak inmiddels de Lokale Duurzame Opwek Elektriciteit (Lo-DOE).

4.3. Werkgroep Voedsel

Het aanbod en de prijs van voedsel worden grotendeels bepaald door de supermarktketens. De inbreng van consumenten en (kleine) producenten telt nauwelijks, vooral niet waar het gaat om het beperken van de schade aan milieu, biodiversiteit en klimaat. In de werkgroep wil Groener Zoeterwoude op zoek naar lokale antwoorden op deze problematiek door meer aandacht te geven aan lokaal en verantwoord vervaardigd voedsel. Uiteraard gebeurt een en ander samen met reeds actieve Zoeterwoudse ondernemers.

In 2022 is de werkgroep twee keer bijeen geweest en is een inventarisatie gemaakt van de lokale groepen en bedrijven.

4.4. Werkgroep Duurzaam Wonen

In de vorige ALV van Groener Zoeterwoude, in november 2022, is ingestemd met het verzoek van de ZD2030 om deel te gaan uitmaken van de gebiedscoöperatie. De stichting gaat verder als werkgroep Duurzaam Wonen in de organisatie van Groener Zoeterwoude.

Voor verdere informatie over de werkzaamheden, financiën enz. zie het laatste jaarverslag van de Stichting Zoeterwoude Duurzaam 2030.

5. Aanschaf Watergeuzen

In 2020 werd duidelijk dat de toenmalige eigenaar Prodeon bereid was om de twee bestaande windmolens langs de A4 in Zoeterwoude te verkopen. Rijnland Energie had interesse in deze molens en na een uitgebreid boekenonderzoek werd tot aankoop besloten. Omdat Groener Zoeterwoude lid is van Rijnland Energie, was het ook voor Zoeterwoudse inwoners mogelijk om door aankoop van participaties mede-eigenaar van de molens te worden.

Na de eerste inschrijvingsronde van Rijnland Energie in april/ mei 2021 volgde een tweede campagne eind 2021. De derde en laatste ronde is per 1 maart 2022 gestart. Met ruim 600 participanten in de regio werd het doel van 1,6 miljoen euro bereikt. In augustus zijn de molens formeel overgedragen en tijdens de Open Energie dag op 17 september is de sleuteloverdracht feestelijk gevierd bij La Place.

Rijnland Energie informeert haar deelnemers en de leden van de aangesloten lokale coöperaties over de verrichtingen en opbrengst van de molens. Dit gebeurt via nieuwsbrieven en berichten op de website. Met 8.266 MWh is in 2022 netto 96 procent van de prognose aan stroom geleverd, dat is vergelijkbaar met het verbruik van 2.730 huishoudens in Zoeterwoude.

6. Windinitiatief A4 – N11 Grote Polder

Eind 2021 werd bekend dat Eneco en Rijnland Energie samen met Groener Zoeterwoude de mogelijkheid willen onderzoeken om enkele windmolens te bouwen in de Grote Polder (de oksel van A4 – N11). In de RES 1.0 staat omschreven dat dit gebied zoeklocatie is voor grootschalige windenergie. Groener Zoeterwoude heeft zich aangesloten bij dit initiatief en wil vooral de betrokkenheid van de inwoners bewaken. Bij de start zijn twee digitale informatieavonden belegd waarbij de gemeente zich bij monde van wethouder Ton de Gans nadrukkelijk betrokken toonde. De initiatiefnemers hebben een klankbordgroep van bewoners opgericht teneinde gezamenlijk alle verdere stappen in kaart te brengen. Hoewel de deelnemers vele bezwaren voorzagen van het plan, is in de loop van het jaar wederzijds vertrouwen opgebouwd over de vele onderzoeken die in de voorfase van een initiatief gepland worden en over het oordeel dat de gemeenteraad over de onderzoeksresultaten dient te geven.

Sinds de gemeenteraadsverkiezingen in het voorjaar 2022 is de politieke kleur van het college van B&W veranderd en was er gedurende de zomerperiode geen duidelijkheid over het Zoeterwoudse beleid voor grootschalige opwek van duurzame energie. In het najaar maakte de nieuwe wethouder Duurzaamheid Mathieu Paardekooper duidelijk dat de gemeente de plannen voor het zoekgebied in de oksel niet meer wilde ondersteunen en alleen langs de A4 in zuidelijke richting nog mogelijkheden zag. Dit tot grote teleurstelling van de initiatiefnemers, die vervolgens niet meer konden doen dan de grote gevolgen voor de inwoners van Zoeterwoude en het bedrijventerrein de Grote Polder te gaan aankaarten. Het overleg met de klankbordgroep is vervolgens stopgezet.

Bij de provincie Zuid-Holland is gedurende 2022 het proces afgerond voor de herziening van de module Energietransitie. Het is wrang om te constateren dat daarin juist ruimte is gemaakt voor windlocaties als de oksel A4 – N11.

7. Ledenadministratie

Eind 2021 waren er 85 seniorleden en 20 juniorleden lid van Groener Zoeterwoude. Afgelopen jaar is dat gegroeid naar 127 seniorleden en 30 juniorleden. Door deze toename van het aantal leden is het ledenkapitaal met € 420,- gegroeid naar € 1.240,-. Deze groei is vooral toe te schrijven aan het succes van de Watergeuzen. Komend jaar verwachten we nog meer na-ijlende inschrijvingen van participanten daarvan.

8. Financieel overzicht

In 2022 bedroegen de totale inkomsten € 4.855,- en waren de bestedingen in totaal € 4.050,-. Samen met een toename van het ledenkapitaal is per eind 2022 het eigen vermogen op de balans uitgekomen op € 2.549,-.

Vanaf november zijn activiteiten van de werkgroep Duurzaam Wonen (voorheen ZD2030) opgenomen in de financiële afhandeling van Groener Zoeterwoude. Dit heeft tot een verhoging van de inkomsten geleid, vooral door de landelijke subsidie voor hulp bij Energiearmoede. De stichting ZD2030 zal in 2023 nog diverse kosten van energieambassadeurs blijven vergoeden.

De kascontrole van ZD2030 en die van de gebiedscoöperatie Groener Zoeterwoude zijn door dezelfde externe deskundige uitgevoerd, zodat op alle aspecten een samenhangende controle is uitgevoerd. Op de volgende pagina staat het financieel overzicht gepresenteerd.

Voor werkgroepen met eigen inkomstenbronnen zal in 2023 met een aparte begroting worden gewerkt. Op dit moment geldt dat voor de werkgroepen Duurzaam Wonen en Grootschalige Opwek.

8.1. Balans per 31 december

Gc Groener Zoeterwoude - Balans per 31 december					
<i>Activa</i>	2021	2022	<i>Passiva</i>	2021	2022
<i>Liquide middelen</i>			<i>Eigen vermogen</i>		
Rekening Triodos	€ 3.949,51	€ 4.036,17	Vermogen Gc Groener Zoeterwoude	€ 504,73	€ 1.309,26
			Ledenkapitaal uit inschrijving	€ 820,00	€ 1.240,00
			<i>Overige schulden</i>		
			Vooruit ontvangen contributie	€ 65,00	€ 30,00
			<i>Nog te betalen</i>		
			Factuur Notaris deel 2, Benthem & Keulen	€ 1.047,20	€ -
			Factuur Logo ontwerp Designwise	€ 1.512,58	€ -
			Factuur B2B Heatfans	€ -	€ 564,93
			Aanvraag Zoeterwoude TV	€ -	€ 750,00
			Belasting VPB 2022	€ -	€ 141,98
Totaal activa	€ 3.949,51	€ 4.036,17	Totaal passiva	€ 3.949,51	€ 4.036,17

8.2. Winst- en Verliesrekening 2022

Gc Groener Zoeterwoude - Winst en verliesrekening	2022	2022
	Begroot	Werkelijk
Kosten		
Oprichting coöperatie	€ 1.050,00	€ 0,00
Bestuurskosten	€ 380,00	€ 333,13
Communicatie met inwoners	€ 450,00	€ 94,35
Logo en basis website	€ 1.550,00	€ 90,00
Lidmaatschap Rijnland Energie	€ 305,00	€ 302,50
Lidmaatschap EnergieSamen	€ -	€ 22,69
Algemene Leden Vergadering	€ 600,00	€ 318,36
Werkgroep Grootschalige Opwek	€ 350,00	€ 213,75
Werkgroep Voedsel	€ 350,00	€ 25,00
Werkgroep Buurtwarmte	€ 350,00	€ 15,00
Werkgroep Duurzaam Wonen vanaf 10/11/22	€ -	€ 1.103,28
Vennootschapsbelasting 2021	€ -	€ 75,00
Factuur 2023 B2B Heatfans	€ -	€ 564,93
Aanvraag Zoeterwoude TV 2023	€ -	€ 750,00
Totaal uitgaven	€ 5.385,00	€ 3.907,99
Inkomsten		
Subsidie gemeente Zoeterwoude 18/06/2020	€ 1.535,00	€ 1.535,00
Contributie 2022	€ 1.200,00	€ 920,00
Wg DW, subsidie gemeente Energiearmoede	€ -	€ 1.999,50
Wg DW, donaties adviezen	€ -	€ 50,00
Bijdrage Rijnland Energie lokale coöperatie	€ -	€ 350,00
Totaal inkomsten	€ 2.735,00	€ 4.854,50
Resultaat Gebiedscoöperatie voor belasting	€ -2.650,00	€ 946,51
Te betalen belasting 15% VPB over 2022	€ -	€ 141,98
Resultaat Gebiedscoöperatie na belasting	€ -2.650,00	€ 804,53